87. MEKTUP

٨٧- ﴿اَلْمَكْتُوبُ السَّابِعُ وَالثَّمَانُونَ: اِلَى مَوْلاَنَا صَالِحِ الْكُولاَبِي فِي بَيَانِ اَسْرَارِ مُرَادِيَّةِ حَضْرَةِ شَيْخِنَا وَمُرِيدِيَّتِهِ مُدَّ ظِلُّهُ الْعَالِى﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اَنَا مُرِيدُ اللّٰهِ وَمُرَادُ اللّٰهِ أَيْضًا وَسِلْسِلَةُ اِرَادَتِي مُتَّصِلَةٌ بِاللّٰهِ تَعَالَى بِلاَ تَوَسُّطٍ وَيَدِى نَائِبُ مَنَابَ يَدِ اللّٰهِ تَعَالَى وَاِرَادَتِي مُتَّصِلَةٌ بِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ بِوَسَائِطَ كَثِيرَةٍ فَبَيْنِي وَبَيْنَهُ فِي الطَّرِيقَةِ النَّقْشِبَنْدِيَّةِ اِحْدَى وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً وَفِي الطَّرِيقَةِ الْقَادِرِيَّةِ خَمْسٌ وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً وَفِي الطَّرِيقَةِ الْجِشْتِيَّةِ سَبْعٌ وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً وَاِرَادَتِي بِاللّٰهِ تَعَالَى لاَ تَقْبَلُ الْوِسَاطَةَ كَمَا مَرَّ فَاَنَا مُرِيدُ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ وَمُجْتَمِعٌ مَعَهُ فِي مُرْشِدٍ وَاحِدٍ أَيْضًا مُقْتَفٍ اٰثَرَهُ ﷺ وَاَنَا وَاِنْ كُنْتُ طُفَيْلِيًّا فِي خِوَانِ هٰذِهِ الدَّوْلَةِ وَلٰكِنِّي مَا جِئْتُ بِلاَ دَعْوَةٍ وَاِنِّي وَاِنْ كُنْتُ تَابِعًا وَلٰكِنِّي لَسْتُ خَالِيًا مِنَ الْاَصَالَةِ وَاِنِّي وَاِنْ كُنْتُ اُمَّةً وَلٰكِنِّي شَرِيكٌ فِي الدَّوْلَةِ لاَ بِالشِّرْكَةِ الَّتِي يَقُومُ عَنْهَا دَعْوَى الْمُسَاوَاةِ فَاِنَّ ذٰلِكَ كُفْرٌ بَلْ شِرْكَةُ الْخَادِمِ مَعَ الْمَخْدُومِ وَمَا لَمْ اُطْلَبْ لَمْ اَحْضُرْ فِي سُفْرَةِ هٰذِهِ الدَّوْلَةِ وَمَا لَمْ اُدْعَ لَمْ اَمُدَّ يَدِى اِلَى هٰذِهِ الدَّوْلَةِ وَاِنِّي وَاِنْ كُنْتُ اُوَيْسِيًّا وَلٰكِنْ لِي مُرَبٍّ حَاضِرٌ وَنَاظِرٌ وَاِنْ كَانَ شَيْخِي فِي الطَّرِيقَةِ النَّقْشِبَنْدِيَّةِ عَبْدَ الْبَاقِي رَحِمَهُ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ الْمُتَكَفِّلَ بِتَرْبِيَتِي هُوَ الْبَاقِي جَلَّ جَلاَلُهُ وَعَمَّ نَوَالُهُ وَاِنِّي تَرَبَّيْتُ بِالْفَضْلِ وَذَهَبْتُ مِنْ طَرِيقِ الْاِجْتِبَاءِ وَسِلْسِلَتِي سِلْسِلَةٌ رَحْمَانِيَّةٌ وَاَنَا عَبْدُ الرَّحْمٰنِ فَاِنَّ رَبِّي رَحْمٰنٌ جَلَّ شَأْنُهُ وَعَمَّ اِحْسَانُهُ وَمُرَبِّي اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَطَرِيقَتِي طَرِيقَةٌ سُبْحَانِيَّةٌ لاَنِّي ذَهَبْتُ مِنْ طَرِيقِ التَّنْزِيهِ وَلَمْ اُرِدْ مِنَ الْاِسْمِ وَالصِّفَةِ غَيْرَ الذَّاتِ الْاَقْدَسِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ وَهٰذَا السُّبْحَانِيُّ لَيْسَ هُوَ ذَاكَ السُّبْحَانِيَّ الَّذِى قَالَ بِهِ الْبِسْطَامِيُّ فَاِنَّهُ لاَ مِسَاسَ لَهُ بِهٰذَا فَاِنَّهُ مَا تَخَلَّصَ مِنْ دَائِرَةِ الْاَنْفُسِ وَهٰذَا مَا وَرَاءَ الْاَنْفُسِ وَالْآفَاقِ وَهُوَ تَشْبِيهٌ كُسِيَ لِبَاسَ التَّنْزِيهِ وَهٰذَا تَنْزِيهٌ لَمْ يُصِبْهُ غُبَارُ التَّشْبِيهِ وَذَاكَ فَائِرٌ مِنْ مَنْبَعِ السُّكْرِ وَهٰذَا مُنْفَجِرٌ عَنْ عَيْنِ الصَّحْوِ وَلَمْ يَجْعَلْ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ اَسْبَابَ التَّرْبِيَةِ فِي حَقِّي غَيْرَ الْمُعَدَّاتِ وَلَمْ يَجْعَلِ الْعِلَّةَ الْفَاعِلِيَّةَ فِي تَرْبِيَتِي

غَيْرَ فَضْلِهِ وَاهْتِمَامِهِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ وَاعْتِنَاؤُهُ مِنْ كَمَالِ كَرَمِهِ فِي حَقِّي لاَ يَجُوزُ اَنْ يَكُونَ لِفِعْلِ الْغَيْرِ مَدْخَلٌ فِي تَرْبِيَتِي اَوْ اَنْ اَكُونَ اَنَا مُتَوَجِّهًا فِي هٰذَا الْمَعْنَى اِلَى الْغَيْرِ فَاَنَا مُرَبَّى الاِلَهِ جَلَّ شَأْنُهُ وَمُجْتَبَى فَضْلِهِ وَكَرَمِهِ الْلاَمُتَنَاهِيَ ﴿ع﴾ لاَ عُسْرَ فِي اَمْرٍ مَعَ الْكِرَامِ ﷺ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ذِي الْجَلاَلِ وَالاِكْرَامِ وَالْمِنَّةِ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِهِ وَالتَّحِيَّةُ اَوَّلاً وَآخِرًا.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Mevlânâ Sâlih Gülâbî'ye yazılmıştır**
- **Kendi murâdlığını ve müritliğini anlatmaktadır**

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd ve onun seçtiği kullara selam olsun.

Ben Allah Teâlâ'nın hem mürîdiyim hem de murâdıyım. Müritlik silsilem arada hiçbir aracı olmadan, doğrudan Mevlâ Teâlâ'ya bağlıdır. Elim Allah Teâlâ'nın elinin yerine geçer. Müritliğim bir çok vâsıtayla Allah'ın Rasûlü Hz. Muhammed'e *(s.a.v.)* varmaktadır. Nakşibendî Tarîkatı'nda benimle onun arasında yirmi bir aracı, Kâdirî Tarîkatı'nda yirmi beş aracı ve Çiştî Tarîkatı'nda yirmi yedi aracı vardır. Yukarıda da geçtiği üzere, Allah Sübhânehû'ya olan müritliğim ise aracı kabul etmez.

Allah'ın Resûlü Hz. Muhammed'in *(s.a.v.)* mürîdiyim ve onun izini sürerek kendileriyle aynı mürşitte birleşmekteyiz. Bu muhteşem nimetin sofrasında bir tufeylî isem de buraya davetsiz gelmedim. Her ne kadar tâbi de olsam asıllığın tamamen dışında da değilim. Ümmet olmakla birlikte bu devlete ortağım. Ancak buradaki ortaklık eşitlik iddiası taşıyan bir ortaklık değildir. Çünkü böyle bir şey küfürdür. Bilakis bu, hizmetçinin efendiyle olan ortaklığıdır. Çağrılmadıkça bu muhteşem devletin sofrasına oturmam. Davet edilmedikçe ona elimi uzatmam. Üveysî olmakla birlikte hâzır ve nâzır olan mürebbim ve yetiştiricim vardır.

Nakşibendî Tarîkatı'ndaki şeyhim Abdulbâkî'dir *(r.a.)* ancak terbiyemi üstlenen, nimeti bol olan Bâkî Teâlâ Hazretleri'dir. Ben Mevlâ Teâlâ'nın fazlıyla yetiştirildim ve ictibâ yolundan yürüdüm. Silsilem rahmânî bir silsiledir. Ben Abdurrahmân'ım (Rahmân'ın

kuluyum), çünkü Rabbim şânı yüce ve ihsânı bol olan Rahmân'dır. O, beni yetiştiren ve terbiye eden merhametlilerin en merhametlisidir.

Tarîkatım Subhâniyye (tenzih) tarikatıdır. Çünkü ben tenzih yolundan yürüdüm. Mukaddes Zât'ın dışında ne isim ne sıfat, hiçbir şey istemedim. Buradaki sübhânîlik, Bistâmî'nin sözünü ettiği sübhânîlik değildir. Çünkü onunla bunun arasında hiçbir alâka yoktur. Zîrâ o enfüs dâiresinden kurtulamamıştır. Bu ise enfüs ve âfâkın ötesindedir. O, tenzih kisvesine bürünmüş tenzih; bu ise teşbihin tozunun bile ulaşamadığı tenzihtir. O sekir kaynaklıdır bu ise sahv pınarından fışkırmıştır.

Merhametlilerin en merhametlisi olan Mevlâ Teâlâ, benim için genel ölçüler dışında terbiye sebepleri kılmadı. Mevlâ Teâlâ benim terbiyemi sağlayıcı sebebi, kendi fazlından ve ihtimâmından başka bir şey yapmadı. Bana lütfederek ve kerem ederek itinâ göstermesi sebebiyledir ki benim terbiyemde ve yetişmemde başkasının dahlinin olması veya benim başkasına bu anlamıyla teveccüh etmem mümkün değildir. Dolayısıyla, benim terbiye edicim Mevlâ Teâlâ'dır. Sonsuz lütfu ve keremiyle beni kendisine seçen O'dur.

"Keremlilerle birlikte hiçbir iş zor olmaz."

Celâl ve ikrâm sâhibi olan Allah'a hamdolsun. Salât u selâm O'nun Rasûlü'nün üzerine olsun.

KELİME ANLAMI

87. ≺ اَلْمَكْتُوبُ السَّابِعُ وَالثَّمَانُونَ Seksen yedinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى **مَوْلاَنَا صَالِحِ الْكُولاَبِي Mevlana Salih Gülabi'ye** *(Ne hakkındadır?)* فِي بَيَانِ اَسْرَارِ **مُرَادِيَّةِ حَضْرَةِ شَيْخِنَا وَمُرِيدِيَّتِهِ Şeyhimizin mürid ve murat olmasının sırlarını beyan hakkındadır** مُدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي **Onun yüce himayesi daim olsun. ≻**

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلاَمٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun اَنَا مُرِيدُ اللّٰهِ Ben Allah'ın mürit وَمُرَادُ اللّٰهِ أَيْضًا Aynı zaman da murat kuluyum وَسِلْسِلَةُ اِرَادَتِي Benim irade zincirim *(Nedir?)* مُتَّصِلَةٌ بِاللّٰهِ تَعَالَى Allah Teâlâ'ya

وَيَدِى نَائِبُ مَنَابَ يَدِ اللهِ تَعَالَى Ve elim Vasıtasız olarak بِلاَ تَوَسُّطٍ (Nasıl?) muttasıldır Allah'ın eli yerine vekildir وَاِرَادَتِى مُتَّصِلَةٌ İradem muttasıldır (Kime?) بِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اللهِ Allah Resûlü Hz. Muhammed'e ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin (Nasıl?) بِوَسَائِطَ كَثِيرَةٍ Birçok vasıtayla فَبَيْنِى وَبَيْنَهُ Benim ve onun arasında vardır (Nerede?) فِى الطَّرِيقَةِ النَّقْشِبَنْدِيَّةِ Nakşibendi tarikatinde (Ne?) اِحْدَى وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً Yirmi bir vasıta وَفِى الطَّرِيقَةِ الْقَادِرِيَّةِ Kadiri tarikatında vardır (Ne?) خَمْسٌ وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً Yirmi beş vasıta وَفِى الطَّرِيقَةِ الْجِشْتِيَّةِ Çişti tarikatında da vardır (Ne?) سَبْعٌ وَعِشْرُونَ وَاسِطَةً Yirmi yedi vasıta وَاِرَادَتِى بِاللهِ تَعَالَى Benim Allah'ı irade etmem ise لاَ تَقْبَلُ الْوِسَاطَةَ كَمَا مَرَّ Geçtiği gibi vasıtayı kabul etmez فَاَنَا مُرِيدُ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللهِ Ben Allah Resûlü Hz. Muhammedin müridiyim ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَمُجْتَمِعٌ مَعَهُ فِى مُرْشِدٍ وَاحِدٍ أَيْضًا Ve onunla bir mürşitte birleşiyorum مُقْتَفِ اَثَرَهُ Onun izini takip ediyorum ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَاَنَا وَاِنْ كُنْتُ طُفَيْلِيًّا Ben her ne kadar asıl olmasam da (Nerede?) فِى خِوَانِ هٰذِهِ الدَّوْلَةِ Bu devlet sofrasında وَلٰكِنِّى مَا جِئْتُ بِلاَ دَعْوَةٍ Ancak ben davetsiz gelmedim وَاِنِّى وَاِنْ كُنْتُ تَابِعًا Her ne kadar tabi olsam da وَلٰكِنِّى لَسْتُ خَالِيًا مِنَ الْاَصَالَةِ Ancak asıllıktan yoksun değilim وَاِنِّى وَاِنْ كُنْتُ اُمَّةً Ben her ne kadar ümmette olsam da وَلٰكِنِّى شَرِيكٌ فِى الدَّوْلَةِ Ancak devlette ortağım لاَ بِالشَّرِكَةِ الَّتِى يَقُومُ عَنْهَا Kendisiyle sabit olan ortaklıkta değil (Ne?) دَعْوَى الْمُسَاوَاةِ Eşitlik iddiası فَاِنَّ ذٰلِكَ كُفْرٌ Zira bu küfürdür بَلْ شِرْكَةُ الْخَادِمِ مَعَ الْمَخْدُومِ Bilakis hizmetçinin efendisiyle ortaklığıdır وَمَا لَمْ اُطْلَبْ İstenmediğim müddetçe لَمْ اَحْضُرْ Hazır bulunmam (Nerede?) فِى سُفْرَةِ هٰذِهِ الدَّوْلَةِ Bu devlet sofrasında وَمَا لَمْ اُدْعَ Ve çağırılmadığım müddetçe

وَاِنِّى وَاِنْ كُنْتُ اُوَيْسِيًّا لَمْ اَمُدَّ يَدِى Elimi uzatmam *(Neye?)* اِلَى هٰذِهِ الدَّوْلَةِ Bu devlete Her ne kadar Üveysi de olsam وَلٰكِنْ لِى مُرَبٍّ Fakat benim bir mürebbim vardır حَاضِرٌ وَنَاظِرٌ Hazır ve nazırdır وَاِنْ كَانَ شَيْخِى Her ne kadar şeyhim olsa da *(Nerede?)* فِى الطَّرِيقَةِ النَّقْشِبَنْدِيَّةِ Nakşibendi tarikatında *(Kim?)* عَبْدَ الْبَاقِى Hz. Abdulbaki رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالَى عَنْهُ Yüce Allah ondan razı olsun وَلٰكِنَّ الْمُتَكَفِّلَ بِتَرْبِيَتِى Ancak benim terbiyemi üstlenen *(Kimdir?)* هُوَ الْبَاقِى O baki olan Allah'tır جَلَّ جَلَالُهُ Onun celali yüce وَعَمَّ نَوَالُهُ Ve ihsanı umimidir وَاِنِّى تَرَبَّيْتُ بِالْفَضْلِ Ve kuşkusuz ben Allah'ın fazlı keremiyle terbiye oldum وَذَهَبْتُ مِنْ طَرِيقِ الْاِجْتِبَاءِ İctiba yolundan gittim وَسِلْسِلَتِى سِلْسِلَةٌ رَحْمَانِيَّةٌ Silsilem rahmani bir silsiledir وَاَنَا عَبْدُ الرَّحْمٰنِ Ben Rahman'ın kuluyum فَاِنَّ رَبِّى رَحْمٰنٌ Zira benim Rabbim Rahman'dır جَلَّ شَأْنُهُ Onun şanı yüce وَعَمَّ اِحْسَانُهُ Ve ihsanı umumidir وَمُرَبِّى اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ Mürebbim Erhamürrahimin'dir وَطَرِيقَتِى طَرِيقَةٌ سُبْحَانِيَّةٌ Yolum sübhani bir yoldur لِاَنِّى ذَهَبْتُ مِنْ طَرِيقِ التَّنْزِيهِ Zira ben tenzih yolundan gittim وَلَمْ اُرِدْ مِنَ الْاِسْمِ وَالصِّفَةِ İsim ve sıfatlardan hiçbir şey istemedim غَيْرَ الذَّاتِ الْاَقْدَسِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ Sadece yüce ve mukaddes Zat'ı istedim وَهٰذَا السُّبْحَانِىُّ Bu sübhani yol لَيْسَ هُوَ ذَاكَ السُّبْحَانِىَّ Şu sübhani yol değildir اَلَّذِى قَالَ بِهِ الْبِسْطَامِىُّ Ki, ona Bestami hükmetmiştir فَاِنَّهُ مَا تَخَلَّصَ Zira o kurtulamadı *(Neden?)* مِنْ دَائِرَةِ الْاَنْفُسِ Enfüs dairesinden فَاِنَّهُ لَا مِسَاسَ لَهُ بِهٰذَا Zira onun, bununla alakası yoktur وَهٰذَا مَا وَرَاءَ الْاَنْفُسِ وَالْاٰفَاقِ Bu ise enfüs ve âfâkın ötesindedir وَهُوَ تَشْبِيهٌ O bir teşbihtir ki, كُسِىَ لِبَاسَ التَّنْزِيهِ Tenzih elbisesini giymiş وَهٰذَا تَنْزِيهٌ Bu ise bir tenzihtir ki, لَمْ يُصِبْهُ غُبَارُ التَّشْبِيهِ Ona teşbihin tozu dahi bulaşmamıştır وَذَاكَ فَائِرٌ O fışkırmıştır *(Neden?)* مِنْ مَنْبَعِ السُّكْرِ Sekerat menbaından وَهٰذَا مُنْفَجِرٌ Bu ise kaynamıştır *(Nereden?)* عَنْ عَيْنِ

الصَّحْوِ Bilinç pınarından وَلَمْ يَجْعَلْ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ Erhamürrahimin kılmamıştır غَيْرَ الْمُعَدَّاتِ *(Ne?)* Hakkımdaki terbiye sebeplerini اَسْبَابَ التَّرْبِيَةِ فِى حَقِّى *(Neyi?)* Hazırlıklar dışında bir şey وَلَمْ يَجْعَلِ الْعِلَّةَ الْفَاعِلِيَّةَ Etkin sebebi de kılmadı *(Nerede?)* فِى تَرْبِيَتِى Benim terbiyemde *(Ne kılmadı?)* غَيْرَ فَضْلِهِ وَاهْتِمَامِهِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ Fazilet ve ihtimamının dışında bir şey وَاعْتِنَاؤُهُ Onun itinası *(Nedendir?)* مِنْ كَمَالِ كَرَمِهِ فِى حَقِّى Hakkımdaki nihayetsiz keremindendir لاَ يَجُوزُ اَنْ يَكُونَ Olması caiz değildir *(Ne için?)* لِفِعْلِ الْغَيْرِ Başkasının fiili için *(Ne?)* مَدْخَلٌ فِى تَرْبِيَتِى Terbiyeme bir müdahele اَوْ اَنْ اَكُونَ اَنَا Ya da benim olmam *(Ne?)* مُتَوَجِّهًا فِى هٰذَا الْمَعْنَى Bu anlamda yönelmiş *(Neye?)* اِلَى الْغَيْرِ Başkasına فَاَنَا مُرَبَّى اْلاِلٰهِ جَلَّ شَأْنُهُ Zira ben şanı yüce Allah'ın terbiye ettiği وَمُجْتَبَى فَضْلِهِ وَكَرَمِهِ اللاَّمُتَنَاهِى Nihayetsiz fazıl ve keremin seçtiğiyim (ع) Mısra: لاَ عُسْرَ Zorluk yoktur *(Nerede?)* فِى اَمْرٍ مَعَ الْكِرَامِ Büyüklerle yapılan işte اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ذِى الْجَلاَلِ وَاْلاِكْرَامِ وَالْمِنَّةِ Celal ve ikram sahibi Allah'a hamd ve şükür olsun وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِهِ Salat-u selam da resûlüne olsun وَالتَّحِيَّةُ Tahiyye de olsun *(Nasıl?)* اَوَّلاً وَآخِرًا Önce ve sonra…